

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Andrzej Niedużak (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. J.

przeciwko Centrum Opieki Medycznej w J. i Powszechnemu Zakładowi
Ubezpieczeń S.A. w Warszawie

o odszkodowanie, zadośćuczynienie i rentę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lipca 2012 r.,

zażalenia powoda na postanowienie w przedmiocie apelacji powoda zawarte

w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22 września 2011 r.,

- 1. odrzuca zażalenie,**
- 2. odstępuje od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz strony pozwanej,**
- 3. oddala wniosek pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zawartym w wyroku z dnia 22 września 2011 r. postanowieniu Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 22 grudnia 2010 r. Wskazaną przyczyną odrzucenia apelacji było stwierdzenie przez Sąd Apelacyjny wadliwości postanowienia Sądu Okręgowego przywracającego ponownie powodowi termin do wniesienia apelacji.

W zażaleniu złożonym na postanowienie o odrzuceniu apelacji powód zastępowany przez ustanowionego przez Sąd pełnomocnika z urzędu, kwestionował poprawność oceny postanowienia o przywróceniu termin do wniesienia apelacji dokonanej przez Sąd drugiej instancji i wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia, przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Pozwane Centrum Opieki Medycznej w J. wnosilo w pierwszej kolejności o odrzucenie zażalenia i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie sposób odmówić słuszności zarzutów podnoszonych w odpowiedzi na zażalenie, że postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 marca 2012 r. o przywróceniu terminu do wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie o odrzuceniu apelacji, jest pozbawione uzasadnionych podstaw. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że w granicach kontroli zachowania warunków formalnych apelacji, którą sąd drugiej instancji przeprowadza na podstawie art. 373 k.p.c., mieści się również sprawdzenie zasadności przywrócenia uchybionego terminu do wniesienia apelacji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1998 r., III CKN 471/97, OSP 1999, nr 4, poz. 83, i z dnia 25 sierpnia 1999 r., III CKN 695/99, OSNC 2000, nr 3, poz. 51). W rozpoznawanej sprawie okolicznościami usprawiedliwiającymi niedochowanie terminu miały być perturbacje organizacyjne wynikające z prac remontowych prowadzonych w pomieszczeniach kancelarii adwokackiej oraz błąd

w programie komputerowym, którym posługiwał się pełnomocnik, polegający na przesunięciu kolumn z danymi dotyczącymi poszczególnych prowadzonych spraw. Dbłość o właściwą organizację pracy w kancelarii adwokackiej jest zadaniem pełnomocnika, a niedociągnięcia, czy zaniedbania w tej dziedzinie obciążają pełnomocnika (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2009 r. I UZ 12/09 – publ. OSNP 2011/3-4/42, z dnia 24 listopada 2009 r. IV CZ 57/09 – nie publ., z dnia 29 września 2011 r. 29 września 2011 r. – nie publ.). W tych okolicznościach Sąd Najwyższy uznając przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia za nieuzasadnione, na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie odrzucił. Równocześnie Sąd Najwyższy uznał, że szczególne nagromadzenie uchybień przepisom postępowania ze strony sądów orzekających oraz uchybień pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu, które to uchybienia występują w toku postępowania międzyinstancyjnego i postępowania poprzedzającego przedstawienie Sądowi Najwyższemu zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji, uzasadniają odstąpienie od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz pozwanego Zakładu Opieki Zdrowotnej. Należy zwrócić uwagę, że sam powód wykazywał aktywność i zainteresowanie toczącym się procesem, będąc inspiratorem czynności podejmowanych przez pełnomocnika z urzędu. Ten splot zdarzeń trzeba ocenić jako aktualizujący zastosowanie szczególnej normy art. 102 k.p.c. i zezwalający na odstąpienie od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażono pogląd, iż czynności adwokata ustanowionego przez sąd, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu, nie uzasadniają przyznania mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r. II CZ 69/07, OSNC 2008/3/41, Biul. SN 2007/12/13, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123 oraz z dnia 14 sierpnia 1997 r., II CZ 88/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 40). Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie uznał, że niedokonanie przez pełnomocnika czynności procesowej w terminie z przyczyn, które ocenić trzeba jako świadczące o braku należytej staranności, a następnie złożenie wniosku o przywrócenie

terminu do dokonania tej czynności, który oczywiście nie kwalifikuje się do uwzględnienia, nie stanowi udzielenia pomocy prawnej.